Missa votiva per l'Església en Sant Joan de Laterà

Roma, 11 de gener de 2022

Lectures: 1Sam 1, 9-20; 1Sam 2, 1.4-7; Mc 1,21b-28

Benvolguts germans en l'episcopat. Benvolguts sacerdots i diaca. Estimat Poble Sant de Déu.

Vam iniciar ahir la nostra visita *Ad limina apostolorum* a la cripta, davant el sepulcre de Sant Pere apòstol, i avui, en aquest fred matí romà, celebrem la Santa Eucaristia a la catedral d'aquesta diòcesi que ens acull i el bisbe de la qual ens guia des de la càtedra de Pere. Ser aquí és un símbol de comunió, com tants d'altres en tindrem al llarg d'aquesta setmana.

Estem en la Catedral de Roma. A la seu de Pere. Per això, cada any, a tota l'Església Universal, celebrem la dedicació d'aquesta basílica, el 9 de novembre. Aquesta celebració era una festa pròpia de la ciutat de Roma, celebrant-se l'aniversari de la dedicació de la basílica, construïda al Laterà per l'emperador Contantí. Aquesta basílica és anomenada mare i cap de totes les esglésies de la ciutat i del món; per això, aquesta festa es va estendre a tot el territori de ritu romà, com a senyal d'amor i d'unitat cap a la càtedra de Pere que, en frase de Sant Ignasi d'Antioquia, «*presideix totes les Esglésies en la caritat*».

Mireu, els les vicissituds d'aquesta basílica pontifícia, penso que són semblants als avatars de la mateixa Església al llarg dels seus vint segles d'existència. Devastada pels vàndals en l'any 455, va ser reconstruïda per Sant Lleó el gran. Un terratrèmol la va tornar a destruir l'any 896. Una altra vegada tornada a reconstruir, va patir dos incendis, un l'any 1308 i un altre en el 1361. Reconstruïda a la fi del segle XIV, el seu estat actual és fruit de la restauració de Borromini al segle XVII. Mentrestant, entre tots aquests esdeveniments, en aquesta basílica es van celebrar grans esdeveniments eclesials, com els cinc concilis ecumènics entre 1123 i 1517, i no tots, precisament, massa atents als signes dels temps, com el mateix que va acabar el 1517 en l'època de Lleó X, tres anys abans del que seria la reforma luterana. També em plau assenyalar que aquesta basílica conserva el fresc de Giotto representant al papa Bonifaci VIII proclamant l'any 1300 el primer «Any Sant» de la història de l'Església. Un fresc que ens recorda la misericòrdia vessada per l'Església al llarg de tants segles. Va ser la residència del papa des de Constantí fins al cisma d'Avinyó. Precisament, al peu de l'altar papal es troba la làpida de Martí V (1417-1431); qui va acabar amb el cisma tornant a residir a Roma a partir de l'any 1420; per això té la inscripció «*temporum suorum felicites*», frase que sempre l'he llegida amb gran prudència i amb un cert escepticisme, ja que —com molt bé sabeu— aquesta suposada «felicitat» va costar sang, suor i llàgrimes…

I avui, nosaltres aquí, en aquesta basílica, com un petitíssim engranatge més de la història de l'Església, vinguts en peregrinació apostòlica, en visita *Ad limina apostolorum*, en uns temps també gens fàcils, som Església en oració, Església en Comunió i, en els temps presents, Església que viu amb esperança en mode «Sinodalidad». Tot això configura i significa, sens dubte, una Església que suplica a l'espera del fruit de la seva pròpia fecunditat.

La lectura del primer llibre de Samuel i la litúrgia d'aquest dimarts, en la primera setmana del temps ordinari, ens evoca el naixement de Samuel i ens situa en el camí de la comprensió de la promesa messiànica entesa com a culminació de la Història de la Salvació. Un naixement peculiar, com a profecia d'un naixement extraordinari i únic, el de Jesús de Natzaret, el Fill de Déu, que aquests passats dies hem celebrat. I tot això, no ho perdem de vista, a la

llum de l'oració suplicant d'Anna que, sense dir paraula, parlava movent els llavis amb el cor. Els nostres cors també busquen i s'alegren d'escoltar les paraules del profeta Elí: «*Ves-te en pau. Que el Déu d'Israel et concedeixi el que has demanat*». L›oració és, per a tots nosaltres, el crit dels nostres desitjos, la súplica per a les nostres necessitats i l›ofrena de les nostres pors; però és també el clam de la més profunda acció de gràcies i de la major admiració cap al nostre Déu.

I sant Marc, a l'evangeli, ens ha parlat precisament de l'admiració que les paraules de Jesús causaven entre els qui el van escoltar a la sinagoga de Cafarnaüm. No quedaven admirats per la doctrina que ensenyava, pels seus coneixements o perquè assemblava el parlar d'un gran escriba o home de lleis. Ho feien per l'autoritat, és a dir, per aquell poder legítim i inqüestionable que procedia de Déu. Heus aquí la raó de la seva autoritat: anunciava una cosa nova i inaudita, perquè cap home ha parlat mai com Jesús, perquè ell és la Paraula. Davant els ensenyaments dels escribes, l'ensenyament de Jesús provocava sorpresa, sí, però abans que res, proximitat. En paraules del papa Francesc: «*Perquè era pròxim, comprenia; i acollia i curava perquè ensenyava amb proximitat. El que dona autoritat a un pastor és la proximitat: proximitat a Déu en l'oració i proximitat a la gent […] Aquesta és la unció del pastor que es commou davant el do de Déu en l'oració, i es pot commoure davant els pecats, problemes i malalties de la gent*» (Homilia Santa Marta 12 de gener 2016).

Germans i germanes. Tinguem consciència que ningú ha parlat mai com Jesús i preguntem-nos si la nostra força com a pastors, com a Poble de Déu, com a Església Universal, prové sempre de la riquesa alliberadora de Jesús. La novetat de Jesús és que porta amb ell la Paraula de Déu, que Ell és la Paraula de Déu i que nosaltres som la seva Església. Acostem-nos a Ell amb aquests sentiments en els nostres cors. No ens acostem a complir una prescripció, sapiguem posar les nostres mans al servei de la profunditat de l'Església fundada pel propi Senyor, en qui descansa.